

**Berlin Büyük Elçilik binası ile Tahrandaki Büyük Elçilik bina arsasının satılması hakkında <sup>1</sup>/<sub>508</sub> numaralı kanun lâyihası ve Hariciye ve Bütçe Encümenleri mazbataları**

**T. C.**

*Başvekâlet*  
*Muamelat müdürlüğü*  
*Şube 1*  
*Sayı <sup>6</sup>/<sub>2137</sub>*

26-5-1929

**B. M. M. Yüksek Reisliğine**

Berlindeki Büyük Elçilik binasile Tahrandaki Büyük Elçilik kışık binası arsasının satılması hakkında Hariciye vekâletince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 15 5 929 tarihli içtinamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatası ve Maliye Vekâletinin tezkeresi suretiyle birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil  
*İsmet*

**Esbabı mucibe mazbatası**

Berlinde Hükümet malı olan elçilik binası ihtiyaktan fazla büyük olduğu cihetle masarifi de o nispette ziyade bulunduğu gibi dahili taksimat ve Berlinin bu gün almış ve almakta bulunmuş olduğu vaziyet dolayisile bulunduğu mevki itibarile de elçilik binası ittihazına elverişli değildir.

Mezkûr bina şimdiye kadar ehemmiyetli bir tamir görmemiş olduğundan harabe yüz tutmuş ve bu gün esaslı bir surette tamiri de ihtiyarı lâzım gelen fedakârlık karşısında gayri mümkün görülmekte bulunmuştur. Mezkûr bina kâin olduğu Tiregardan caddesi elyevm Berlin şehri ticaretinin temerkûz etmekte bulunduğu kısmın merkezinde olup en mühim bankaların mezkûr caddede teessüs etmekte olması hasebile yüksek bir fiatla satılabilecektir.

Diğer cihetten Tahrandaki büyük elçilik binası esasen çok eski kerpiçten inşa edilmiş olup harp ve mütareke senelerin de tamirâtı lâzimedeyce ıera edilmemiş olduğu cihetle geçen sene Tahrandaki vuku bulan şiddetli bir furtuna esnasında kâmilen harap olmuş ve elyevm büyük elçilik İran Hükümeti tarafından gösterilen bir binada teessüs etmiş bulunduğu ve mezkûr elçilik arsasının da şehrin merkezinde bulunması ve çarşının bu cihete rağbeti ve arsanın bir tarafındaki yolun tevsii dolayisile şerefi tezayüt eylemiş olduğu ve bunun furuhtile hasıl olacak meblağa bir miktar

ilâvesile elçiliği istiaba kâfi güzel bir binanın iştirası kabil olacağı Tahran büyük elçiliğinden iŷar edilmektedir.

Mazkûr bina ve arsa satıldığı taktirde hasıl olan para ile Berlinde elçiliğe daha münasip bir bina ve Tahranda ve sair icap eden diğerk yerlerde elçilik binaları satın alınması kabil olacağı nazarı dikkate alınarak her sene icar bedeli olarak hazinenin ihtiyarına mecbur olduğu fedakârlığı tahfif maksadile tanzim kılınan kanun lâyihası leffen takdim kılınmıştır efendim. 1 / 3 1929

## T. B. M. M.

*Ha. Encümeni*

*Karar № 22*

*Esas №  $\frac{1}{508}$*

28-V-1929

### Hariciye Encümeni mazbatası

#### YÜKSEK REİSLİĞE

Berlindeki Büyük Elçilik binasile Tahranda Büyük Elçilik kışlık bina arsasının satılmasına mezuniyet itası hakkındaki kanun lâyihası mutalea olunmuş ve esbabı mucibe mazbatasında serdedilen mütalea musîp görülerek kanun lâyihası aynen kabul ve Bütçe Encümenine taktim kılınmıştır.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâtip	M. M.	Ha. E. Reisi
Samsun	Sivas	Bursa	Kocaeli	Edirne	Siirt	Erzincan
<i>N. Sadullah Necmeddin Münir</i>	<i>İ. Sureyya</i>	<i>Z. Mes'ut</i>				<i>Saffet Ziya</i>

## T. B. M. M.

*Bütçe Encümeni*

*Mazbata № 117*

*Esas №  $\frac{1}{508}$*

### Bütçe Encümeni mazbatası

#### RİYASETİ CELİLEVE

Berlin de hükûmet mali olan elçilik binası ihtiyaçtan fazla büyük olduğu cihetle masarifi de o nisbette ziyade bulunduğu gibi dahilî taksimat ve Berlinin bu gün almış ve almakta bulunmuş olduğu vaziyet dolâyisile bulunğu mevki itibarile de elçilik binası ittihazına elverişli değildir.

Mezkûr bina şimdiye kadar ehemmiyetli bir tamir görmemiş olduğundan harabe yüz tutmuş ve ve bu gün esaslı bir surette tamiri de ihtiyari lâzım gelen fedâkarlık karşısında gayri mümkün görülmekte bulunmuştur. Mezkûr bina kâin olduğu ( Tir Garten) caddesi elyem Berlin şehiri ticaretinin temerküz etmekte bulunduğu kısmın merkezinde olup en mühim bankaların mezkûr cadde de tessüs etmekte olması hasebile yüksek bir fiatla satılabilecektir.

Diğerk cihetten Tahranda ki büyük elçilik binası esasen çok eski kerpiçten inşa olduğu cihetle geçen sene Tahranda vuku bulan şiddetli bir fırtına esnasında

edilmiş olup harp ve mütareke senelerinde tamiratı lâzime de' icra edilmiş kâmilen harap olmuş ve elyevm büyük Elçilik İran hükûmeti tarafından gösterilen bir binada teessüs etmiş bulunğu ve mezkûr elçilik arsasının da şehrin merkezinde bulunması ve çarşının bu cihete rağbeti ve arsanın bir tarafındaki yolun tevsiî dolayısıyla şerefi tezayüt eylemiş olduğu ve bunun furuhtil hasil olacak meblağa bir miktar ilâvesile Elçiligi istiaba kâfi gözel bir binanın iştirası kabil olacağı Tahran büyük Elçiliginden iş'ar edilmektedir .

Mezkûr bina ve arsa satıldığı takdirde hasil olan para ile Berlinde elçiliğe daha münasip bir bina ve Tahran da ve sair icap eden diğer yerlerde ve tercihan Peşte, Atina, Bükreşte elçilik binaları satın alınması kabil olacağı nazarı dikkate alınarak her sene icar bedeli olarak hazinenin ihtiyarına mecbur olduğu fedakârlığı tahfif maksadiyle tanzim kılınan kanun lâyihası encümenimizce de muvafık görülerek Büyük Meclisin tasvibine arz olunmak üzere takdim kılınmıştır.

30/5/929

İsparta  
Mükerrem

Samsun  
Âdil

Kütahya  
Niyazi Asım

Elaziz  
H. Tahsin  
Giresun  
Kâzım

Aydın  
Mühendis Mitat  
Tokat  
O. Şevki

R. V.  
İstanbul  
Fuat  
Erzurum  
H. Aziz

## Hükümetin teklifi

### KANUN LÂYİHASI

1 - Berlinde bulunan büyük elçilik binasile Tahran büyük elçiliği kışlık bina arsasının satılmasına mezu niyet verilmiştir.

2 - Mezkûr satış bedelinden hasıl olan meblağ 929 senesi bütçesine irat aynı zamanda Berlin, Takranda ve sayir Hükümet merkezlerinde tercihan Peşte, Bükreş Atınada yeniden elçilik binaları satın alınmak üzere 929 maliye bütçesinde açılacak faslı mahsusa tahsisat olarak vaz olunur.

3 - İşbu kanunun icrasına Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.

4 - İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

15 - 5 - 1929

M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
M. Abdülhalik	İmzada bulunmadı	İsmet
Ma. V.	Ha.V.	D. V.
Ş. Saraçoğlu	Tevfik Rüştü	Ş. Kaya
İk. V.	Na. V.	Mf. V.
M. Rahmi	Recep	C. Hüsnü
		S. İ. M. V.V.
		Recep

## Bütçe Encümeninin tadili

Berlin büyük Elçilik binasile Tahran Büyük Elçiliği kışlık bina arsasının satılması ve teferruatı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Berlinde bulunan Büyük Elçilik binasile Tahran Büyük Elçilik kışlık bina arsasının satılmasına mezu niyet verilmiştir .

MADDE 2 — Mezkûr satış bedelinden hasıl olacak meblağ 1929 senesi bütçesine irat ve aynı zamanda Berlin, Tahranda ve sair hükümet merkezlerinde yeniden elçilik binaları satın alınmak üzere 1929 maliye bütçesinde açılacak faslı mahsusa tahsisat olarak vaz olunur.

MADDE 3 — Bu kanunun ve Maliye icrasına Hariciye Vekilleri memurdur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.